

ผลการดำเนินงานของรัฐบาล ครบรอบ ๔ ปี

กระทรวงการคลัง

1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment)

1. สำคัญ National e-Payment มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาระบบการชำระเงินของประเทศไทยให้เข้าสู่ระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) อย่างครบวงจร เพื่อรองรับธุรกรรมทางการเงินและกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและศักยภาพการแข่งขันภาคธุรกิจในระดับนานาชาติ และสร้างความมั่นคงในระบบบริหารจัดการการเงินการคลัง ผ่านแผนงาน 5 โครงการ ประกอบด้วย 1) ระบบพร้อมเพย์ (PromptPay) 2) การขยายการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ 3) ระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ 4) โครงการ e-Payment ภาครัฐ และ 5) การให้ความรู้และส่งเสริมการใช้ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

2. ประโยชน์ที่ได้รับเป็นรูปธรรม 1) ระบบพร้อมเพย์และการขยายการใช้บัตรได้ช่วยให้ประชาชน ธุรกิจ และภาครัฐ สามารถชำระเงินและโอนเงินได้สะดวก รวดเร็ว ภายใต้งบประมาณที่ต่ำ โดยมีผู้ลงทะเบียนพร้อมเพย์ทุกประเภทแล้ว 46.5 ล้านเลข คิดเป็นมูลค่าธุรกรรม 5.8 ล้านล้านบาท (ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม 2561) รวมทั้งได้มีการติดตั้งเครื่องรับบัตร (EDC) กว่า 7 แสนเครื่องทั่วประเทศ ทำให้มีปริมาณการใช้บัตรเดบิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 40.2 2) ระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนผู้ประกอบการในการจัดทำ นำส่ง และจัดเก็บ เอกสารรูปแบบกระดาษ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีผ่านการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี โดยสามารถคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านพร้อมเพย์ตั้งแต่ปีภาษี 2560 และเปิดให้ใช้ระบบ e-Tax invoice และ e-Receipt แล้วในปี 2560 ซึ่งเป็นการลดภาระทั้งภาคประชาชนและภาคธุรกิจ 3) ประชาชนได้รับสวัสดิการผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและการโอนเงินผ่านพร้อมเพย์ ทำให้ได้รับเงินช่วยเหลืออย่างถูกต้อง ลดโอกาสการทุจริต รวมทั้งมีฐานข้อมูลที่เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือและติดตามประเมินผลการจัดสวัสดิการต่อไปได้ ซึ่งกรมบัญชีกลางได้จัดทำบัตรสวัสดิการแห่งรัฐให้กับประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่ได้ลงทะเบียนและผ่านเกณฑ์คุณสมบัติแล้ว 11.1 ล้านคน โดยจ่ายสวัสดิการผ่านบัตรแล้ว 5.35 หมื่นล้านบาท

3. ความคืบหน้า/การดำเนินการในระยะต่อไป แต่ละโครงการได้มีการจัดทำแผนงานในระยะต่อไปเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงิน โดยมีเป้าหมายให้การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นทางเลือกหลักในการชำระเงินของประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ เพื่อบูรณาการสังคมไร้เงินสด (Cashless Society) รวมไปถึงการส่งเสริมให้มีการบูรณาการข้อมูล เช่น การจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ของประเทศเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์และติดตามประเมินผลการจัดสวัสดิการ และการใช้ระบบการวิเคราะห์เพื่อจำแนกกลุ่มผู้เสียภาษีเพื่อการบริการที่ดีและการแนะนำการเสียภาษีได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

2. การแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนอย่างบูรณาการและยั่งยืน

1. สำคัญ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2559 ได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงการคลัง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนอย่างบูรณาการและยั่งยืน

ภายใต้หลักการที่จะบริหารจัดการปัญหานี้ในระบบด้านลูกหนี้และด้านเจ้าหนี้ควบคู่กันไปอย่างเป็นระบบ ครบวงจร และมีความต่อเนื่อง ใน 5 มิติ ประกอบด้วย 1) ดำเนินการอย่างจริงจังกับเจ้าหนี้ในระบบ 2) เพิ่มช่องทางการเข้าถึงสินเชื่อในระบบ 3) ลดภาระหนี้ในระบบโดยการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ 4) เพิ่มศักยภาพของลูกหนี้ในระบบ และ 5) สนับสนุนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหนี้ระบบของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรการเงินชุมชนที่เกี่ยวข้อง

2. ประโยชน์ที่ได้รับเป็นรูปธรรม ในมิติการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงสินเชื่อในระบบ กระทรวงการคลังได้กำหนดให้มีการประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพีโกไฟแนนซ์) ซึ่งนอกจากจะเป็นช่องทางให้เจ้าหนี้ในระบบสามารถเข้ามาให้บริการสินเชื่อรายย่อยในระบบอย่างถูกกฎหมายแล้วยังช่วยสนับสนุนให้ประชาชนที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายฉุกเฉินสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้ง่ายและรวดเร็ว แทนการกู้ยืมเงินนอกระบบ นอกจากนี้ ในส่วนของธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้มีสินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน ซึ่งเป็นสินเชื่อที่มีเงื่อนไขผ่อนปรน เพื่อช่วยเหลือประชาชนให้สามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้มากขึ้น

3. ความคืบหน้า/การดำเนินการในระยะต่อไป กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการเชิงรุกเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ระบบให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐปี 2560 จำนวน 1.26 ล้านราย ซึ่งมีมูลหนี้ระบบ 68,003.43 ล้านบาท โดยปัจจุบันสามารถติดตามพบตัวลูกหนี้ระบบและลูกหนี้ระบบดังกล่าวประสงค์จะให้ภาครัฐช่วยเหลือด้านไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ ด้านสินเชื่อหรือด้านฟื้นฟูอาชีพรวม 565,587 คน โดยมีมูลหนี้ระบบที่แจ้งไว้ 42,698.17 ล้านบาท ทั้งนี้สามารถดำเนินการช่วยเหลือลูกหนี้ระบบแล้วร้อยละ 84 ของจำนวนผู้ประสงค์ให้ภาครัฐช่วยเหลือ สำหรับการดำเนินการในระยะต่อไป กระทรวงการคลังจะยังคงเร่งประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ระบบของรัฐบาล โดยสร้างความตระหนักในหลักการ “เป็นหนี้ต้อง ใช้หนี้” และมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ระบบ ซึ่งสร้างความเป็นธรรมให้ทั้งฝ่ายเจ้าหนี้และลูกหนี้ รวมทั้ง เร่งส่งเสริมให้เจ้าหนี้ระบบเข้ามาขออนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์โดยให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกให้ลูกหนี้สามารถเข้าถึงสินเชื่อภายในท้องถิ่นได้อย่างสะดวกและเป็นธรรม

3. โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐปี 2559 2560 และรอบเพิ่มเติมปี 2561

1. สำคัญ กระทรวงการคลังได้ดำเนินโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐในปี 2559 2560 และลงทะเบียนเพิ่มเติมสำหรับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยติดเตียง ในปี 2561 ซึ่งเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่ทำให้ภาครัฐมีฐานข้อมูลของผู้มีรายได้น้อยในรายละเอียดจำนวนกว่า 14.5 ล้านคนทั่วประเทศ ซึ่งช่วยให้การสวัสดิการให้แก่ผู้มีรายได้น้อยถูกฝาถูกตัวและเต็มเม็ดเต็มหน่วยกว่าในอดีต นำไปสู่การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างบูรณาการและยั่งยืน โดยกระทรวงการคลังได้ใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลการขึ้นเข้าผู้มีรายได้น้อยนี้ เพื่อนำมาจัดสวัสดิการที่มีทั้งมาตรการระยะสั้นเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและช่วยเหลือค่าครองชีพของผู้มีรายได้น้อย เช่น ในปี 2559 การโอนเงินช่วยเหลือแก่ผู้มีรายได้น้อยรายละ 1,500 บาทต่อคน หรือ 3,000 บาทต่อคน ในปี 2560 เริ่มการให้ความช่วยเหลือประชารัฐสวัสดิการผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ได้แก่ การลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเป็นวงเงินซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคในร้านธงฟ้าประชารัฐ 200 หรือ

300 บาทต่อคนต่อเดือน ค่าก๊าซหุงต้ม 45 บาทต่อคนต่อ 3 เดือน ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ได้แก่ ค่ารถ บขส. 500 บาทต่อคนต่อเดือน ค่ารถไฟ 500 บาทต่อคนต่อเดือน และค่ารถเมลและรถไฟฟ้า 500 บาทต่อคนต่อเดือน และยังมีมาตรการช่วยเหลือเพิ่มเติม ได้แก่ ค่าไฟฟ้าไม่เกิน 230 บาทต่อคนต่อเดือน ค่าน้ำประปา 100 บาทต่อคนต่อเดือน ค่าใช้จ่ายช่วงปีใหม่ 500 บาทต่อคน ให้ครั้งเดียว ค่าเดินทางไปรับการรักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายอื่นเกี่ยวกับสุขภาพสำหรับผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 1,000 บาทต่อคน ให้ครั้งเดียว ลดภาระค่าเช่าบ้านสำหรับผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปที่ไม่มีที่อยู่อาศัยหรือเช่าบ้านอยู่ จำนวน 400 บาทต่อคนต่อเดือน ประกอบกับมีมาตรการระยะกลางเพื่อพัฒนาทักษะในการสร้างรายได้ให้ผู้มีรายได้น้อยมีงานทำ หลุดพ้นจากความยากจน และพึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริง

2. ประโยชน์ที่ได้รับเป็นรูปธรรม จำแนกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ประโยชน์ที่ผู้มีรายได้น้อยจำนวนกว่า 14.5 ล้านคนทั่วประเทศได้รับโดยตรงคือ การลดภาระค่าครองชีพลงจากการใช้จ่ายผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ทำให้มีเงินเหลือเพื่อการบริโภคและการออมเพิ่มขึ้น และ 2) จากข้อมูล ณ สิ้นปี 2561 พบว่า ได้พัฒนาทักษะการประกอบอาชีพให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐแล้ว 3.2 ล้านราย จากผู้เข้าร่วม 4.1 ล้านราย แยกเป็น (1) มีผู้พ้นจากเส้นความยากจนแล้ว (มีรายได้มีมากกว่า 30,000 บาทต่อปี) จำนวน 1.01 ล้านราย โดยยังมีผู้ที่มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาทต่อปีคงเหลืออีก 1 ล้านราย (ก่อนพัฒนามีจำนวน 2 ล้านราย) (2) มีผู้มีรายได้มากกว่า 100,000 บาทต่อปี จำนวน 115,116 ราย (ก่อนพัฒนามี 0 ราย)

3. ความคืบหน้า/การดำเนินการในระยะต่อไป จากผลสำเร็จของการดำเนินโครงการ และเพื่อให้การสนับสนุนและเสริมโอกาสในการพัฒนาตนเองของผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐต่อเนื่อง ให้เกิดความยั่งยืนในการประกอบอาชีพและสร้างรายได้ กระทรวงการคลังจึงเสนอขยายเวลาการดำเนินมาตรการฯ อีก 6 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 ถึงมิถุนายน 2562 ภายใต้ “มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ระยะที่ 2”

4. พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

1. สาระสำคัญ 1) กำหนดให้มี “คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ” โดยมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ เช่น จัดทำและทบทวนแผนการคลังระยะปานกลาง กำหนดสัดส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณและหนี้สาธารณะ เพื่อเป็นกรอบในการรักษาวินัยการเงินการคลัง เป็นต้น 2) กำหนดห้ามการเสนอกฎหมายที่มีบทบัญญัติให้จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์เว้นแต่กรณีการจัดเก็บเพื่อเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) กำหนดให้มีการทำบัญชีรายจ่าย และการตรวจสอบ โดยกระทรวงการคลัง ต้องกำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ และจัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐ ให้คณะรัฐมนตรีทราบ และเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

2. ประโยชน์ที่ได้รับเป็นรูปธรรม 1) ทำให้รู้สถานการณ์ทางการคลังที่แท้จริง ก่อน ไม่มีการจัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐ หลัง กำหนดให้มีการจัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐ เพื่อใช้วิเคราะห์ภาพรวมสถานการณ์การคลังของทั้งประเทศ 2) เป็นการสร้างกฎเกณฑ์ทางการคลังที่ชัดเจน ก่อน ไม่มีการกำหนดสัดส่วนเชิงตัวเลขที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินนโยบาย หลัง มีการกำหนดสัดส่วนเชิงตัวเลขที่สำคัญเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินนโยบายของรัฐ เช่น สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายลงทุนต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และต้องไม่น้อยกว่าวงเงินส่วนที่ขาดดุลงบประมาณประจำปีนั้น สัดส่วน

งบประมาณเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐซึ่งรัฐบาลรับภาระต้องตั้งไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.5 แต่ไม่เกินร้อยละ 3.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี กำหนดสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไม่เกินร้อยละ 60 เป็นต้น

5. กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund: TFF)

- 1. สำคัญ** กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ได้จัดตั้งกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย
- 2. ประโยชน์ที่ได้รับเป็นรูปธรรม** TFF เป็นทางเลือกในการจัดหาแหล่งเงินทุนใหม่สำหรับการพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็นของภาครัฐ ซึ่งจะเป็นการลดภาระทางการคลังในระยะยาว และสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุน โดยการเพิ่มผลิตภัณฑ์ทางเลือกในการลงทุนให้แก่นักลงทุนและผู้มีเงินออมให้สามารถลงทุนในทรัพย์สินของภาครัฐที่มีคุณภาพและช่วยให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่มีคุณภาพและการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็วขึ้นเมื่อมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานใหม่
- 3. ความคืบหน้า/การดำเนินการในระยะต่อไป** เมื่อเดือนตุลาคม 2561 สามารถระดมทุนผ่าน TFF ได้ 44,700 ล้านบาท โดยมีทั้งนักลงทุนรายย่อยและนักลงทุนสถาบัน เพื่อนำไปใช้ในการก่อสร้าง 2 โครงการของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ได้แก่ โครงการพิเศษพระราม 3 - ดาวคะนอง - วงแหวนรอบนอก กรุงเทพฯ ด้านตะวันตก และโครงการทางด่วนขั้นที่ 3 สายเหนือตอน N2 และระเบียงตะวันออก สำหรับการดำเนินการในระยะต่อไป คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งและกำกับกำกับการดำเนินงานของกองทุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทยอยู่ระหว่างดำเนินการระดมทุนผ่าน TFF เพื่อใช้ในโครงการก่อสร้างของกรมทางหลวง

6. ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.

- 1. สำคัญ** ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. จะนำมาบังคับใช้แทนพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 และพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 โดยการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะเป็นการจัดเก็บภาษีฐานทรัพย์สินตามลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
- 2. ประโยชน์ที่ได้รับเป็นรูปธรรม** องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมากขึ้น
- 3. ความคืบหน้า/การดำเนินการในระยะต่อไป** สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติเห็นสมควรประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. เป็นกฎหมาย เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2561 โดยในขณะนี้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอยู่ระหว่างนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย